

νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους διενέξεις. Αἱ παραχωρηθεῖσαι εἰς τὴν Ἐνετιάν νῆσοι δὲν κατελήφθησαν, ὡς εἶχομεν ἴδει, ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ἀλλ' ὑπὸ ἐθελοντῶν ἐν οἷς ἐπρώτεον οἱ ἀπογόνοι τῶν ἀρχαίων αὐτῶν κητόρων, Ἰουστινιανοί, Μικέλοι, Βαρότζαι καὶ Γκίζαι. Οἱ δυνάσται οὗτοι ὑπελίμβανον ἑαυτοὺς αὐτοτελεῖς τῶν κήσεων αὐτῶν κυρίους μὴ ὑποκειμένους εἰμὴ εἰς μόνην τὴν Ἐνετιάν, ἐνῶ δ' οὐδὲ τῆς Νάξου Γουλιέλμος Α' Σανούτος ἡξίου νὰ διατηρήσῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀρχαίαν φεουδαλικὴν ἐπικυριαρχίαν, τὴν διὰ τῶν κατακτήσεων τοῦ Λικαρίου καταστραφεῖσαν. Ἐντεῦθεν αἱ ἀδιάκοποι διενέξεις καὶ ἐχθροπραξιαῖαιτινες ἐπολλαπλασιάσθησαν τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ κατὰ τὴν πρώτην δεκαετηρίδα τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος ποικίλοι καὶ ἄλλοι τυχodiώκται κατέλαβον δίκην πειρατῶν οὐκ ὀλίγας ἔτι ἀφυλάκτους καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀδεσπότους νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

Τὸ μόνον σπουδαῖον γεγονός τῆς φραγκικῆς κυριαρχίας κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τοῦ τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν κατάληψις τῆς νήσου Ρόδου. Μέχρι τοῦ

Στολή τῶν Ἰωαννιτῶν Ἰπποτῶν

τέλους τῆς τρισκαδεκάτης ἑκατονταετηρίδος οἱ δυτικοὶ εἶχον διατηρήσει ἐν Συρίᾳ ὀλίγας τινὰς τῶν ἀρχαίων αὐτῶν κατακτήσεων καὶ ἰδίως τὴν Λαοδίκειαν, τὴν Τρίπολιν καὶ τὴν Πτολεμαῖδα. Ἐκ διαλειμμάτων ἐγένοντο δευτερεύουσαι τινες ἐκστρατεῖαι, ἰδίως ἐκ Γαλλίας καὶ ἐξ Ἀγγλίας, ἵνα διασώσῃ καὶ ἀναζωπυρήσῃ τὰς ἀποικίας ταύτας· ἀλλ' ἦτο πρόδηλον ὅτι αὗται δὲν ἠδύναντο νὰ διατηρηθῶσιν, ἀφοῦ ἡ ἐν ἀρχῇ τῆς ἑκατονταετηρίδος ἐκείνης γενομένη μεγάλη ἐπιχείρησις, ἀντὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ἀρχικὸν αὐτῆς σκοπὸν, ἐστράφη ἀπ' ἐναντίας κατὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, καί, διαπράξασα ἐν μέρει τοῦλάχιστον τὴν κατὰ κτησιν τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους, παρήγαγεν ἐνταῦθα τὸσαῦτα συμφέροντα ὥστε ἕκτοτε οἱ Εὐρωπαῖοι ἐφρόντιζον μᾶλλον πῶς νὰ διατηρηθῶσι παρ' ἡμῖν ἢ πῶς νὰ καταπολεμήσῃ τοὺς Μωαμεθανούς (1). Τῶντι περὶ τὸ 1290 οἱ Μωαμεθανοὶ κατώρθωσαν νὰ κυριεύσῃ τὰ τελευταῖα λείψανα τῶν ἐν Συρίᾳ χριστιανικῶν κήσεων, καὶ τότε οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν περιωθέντων μαχητῶν τῆς Δύσεως ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια, τινὲς δέ, καὶ μεταξὺ τούτων οἱ ἱεροῖπλόται τοῦ τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν, κατέφυγον εἰς Κύπρον, κατεχομένην ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ τελευταίου βασιλέως τῶν Ἱεροσολύμων Γουίδωνος Λοιζινιάνου. Ἐκεῖθεν δὲ ὁρμώμενοι οἱ Ἰωαννῖται ἀπεφάσισαν νὰ καταλάβῃ τὴν νῆσον Ρόδον διατελοῦσαν ἔτι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους καὶ ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ ὑπὸ τὸν κατ' ἐκεῖνο τοῦ χρόνου ἡγέτην αὐτῶν, ἢ, καθὼς ἐλέγετο παρ' αὐτοῖς, μέγαν μάγιστρον Φάλκωνα Βιλλαρέι, κυριεύσαντες κατ' Αὐγουστον τοῦ 1310 τὴν πρωτεύουσαν, ἔπειτα δὲ καὶ πᾶσαν τὴν λοιπὴν νῆσον, ἣτις ἕκτοτε παρέμεινε κτήμα αὐτῶν ἐπὶ δύο καὶ ἐπέκεινα ἑκατονταετηρίδας καὶ εἰς τῶν ἰσχυροτέρων προμαχῶνων τῆς χριστιανοσύνης κατὰ τοῦ μωαμεθανισμοῦ, μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1522 κατακτῆσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ὀσμανιδῶν.

(1) Οἱ μωαμεθανοὶ οὗτοι εἶναι οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰῶνος καταλύσαντες τὴν δυναστείαν τῶν Ἐγυπτῶν καὶ ἰσχυρὸν κράτος καὶ δυναστείαν ἰδρύσαντες Κιρκάσιοι Μωμελοῦκοι, οἵτινες ἐξέτειναν τὸ κράτος αὐτῶν μέχρι τῆς μικρᾶς Ἀσίας καταλύσαντες καὶ τὸ ἀρμενικὸν κράτος τῆς Κιλικίας.

